

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemši nedeljo in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst 250 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflava ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravništvo: Knaflava ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Orkani, poplave, sneg in mraz

Na vseh morskih obalah razsaja še vedno silen orkan — Poplave v Franciji, Belgiji in Italiji — Na Češkem je zapadel debel sneg — Mraz v Ameriki

— Pariz, 28. novembra. Viharju, ki je več dni razsajal na vsej obali, so sledili sinoči in v minulih noči strahoviti nalivi, ki so še povečali nevarnost poplav. Nad Parizom je trajalo neurje skoraj štiri ure. Ulice so se na mah spremenile v pravcate hudournike. Voda je zalila skoraj vse kleti in mnogo lokalov. Promet na podzemeljski železnici je večinoma ustavljen. Gasilci in vojakovi so morali intervenirati v raznih delih mesta. Seina je tako narasla, da se je v svojem spodnjem toku razlila čez obrežje in poplavlila prostrana polja. Tudi v južni Franciji je prišlo do katastrofalnih poplav.

— London, 28. nov. Radi že več dni vladajočega neurja je ves promet na morju in na kopnem skoraj popolnoma ustavljen. Parobrodni promet je sploh nemogoč, vlaki pa vozijo samo na doslej še nepoškodovanih progah, a še tam z velikanskimi zamudami. Po dosedanjih ugotovitvah je zahtevalo neurje samo v Londonu in bližnji okolici 19 smrtnih žrtev. Koliko škode in žrtev je povzročil vihar v notranosti države radi prekinjenih telefonskih zvez, še ni bilo mogoče ugotoviti.

— Gent, 28. novembra. Ker je narasla voda porušila skoraj vse obrambne nasipe, so nastale ob vsej obali in tudi v notranosti dežele velike poplave. V okolici Genta je že sedem vasi popolnoma pod vodo. Ljudje so mogli rešiti le golo življenje. Vse njihovo imetje je uničeno. Mnogo živine je poginilo. V okolici Termonde je glavni napis na sedmih mestih popustil. Voda vdira z veliko naglico v notranost. V Ostenu je skoraj polovica mesta pod vodo. V Antwerpenu je radi poplav ustavljen delo v tovarnah, tako da je nad 10.000 delavcev brez kruha in zaslužka.

— Bruselj, 28. novembra. V Belgiji in severni Franciji so nastale radi neprestanih nalivov velike poplave. Reka Garon je pri Agonu prestopila bregove ter poplavlila vso okolico. Škoda, ki jo je povzročilo neurje, je neprecenljiva. Telefonske in brzojavne zveze so večinoma prekinjene.

— Amsterdam, 28. novembra. O katastrofi poplave na Holandskem se javljajo že naslednje podrobnosti: Zlasti je trpelo mesto Rotterdam, ker so valovi preko nasipov vdrli v notranje mesto. Celokupni promet cestne železnice in avtobusov je ukinjen. Pri Vlissingenu so valovi dosegli nasipe ter prodirajo v notranost mesta. Na več krajih so valovi podrli nekaj hiš. Mesto Dordrecht je pod vodo. Naprave pri Cuiderskem jezeru so po poplavah ogrožene. Več novih zgradb se je zrušilo in je nekaj oseb ubitih. Pri Scheveningenu se je deloma zrušil železen most.

— Hamburg, 28. novembra. Čeprav je vihar od snoči precej popustil, stoji voda v pristanišču še vedno zelo visoko. Danes popoldne je bila šest in pol metra nad normalo. Nižje ceste v pristanišču so od večeraj popoldne popolnoma poplavljene.

— Hamburg, 28. novembra. Tukajšnja meteorološka postaja je ponovno posvarila prebivalstvo na pretečo poplavo s strani reke Labe.

— Bukarešta, 28. novembra. Snoči je divjal v pristanišču Konstanca in v Crnem morju močan orkan. Mornariška postaja v Konstanca je prešla od ladij, ki se nahajajo v nevarnosti na Crnem morju, klice na pomoč. Manjši parniki sploh niso mogli zapustiti pristanišča. Angleški parnik »Vidrua« je sicer zastopil pristanišče, moral pa se je vrniti, ker bi se bil sicer potopil. Več manjših ladij in motornih čolnov se je razbilo v pristanišču. Valovje je doseglo višino 20 m. Mornarji v Konstanca pripravljajo, da ne pomnijo tako strahovitega orkana. V dolini Krakovo so večeraj divjali močni snežni viharji, ki so napravili velikansko škodo. Še ni ugotovljeno, ali je kaj človeških žrtev.

— Atene, 28. novembra. Iz vseh grških luk poročajo o velikih škodah, ki jih je povzročilo večeraj neurje. V bližini Patrasa je neurje nek angleški parnik tako poškodovalo, da ni mogel nadaljevati vožnje. Stevilni parniki ključje neprestano na pomoč. Med Patrasom in Atenami je promet ukinjen.

— Rim, 28. novembra. Neurje, ki je razsajalo dva dni na dvoju južno Italijo, je povzročilo zlasti v Rimu in Napolju veliko škodo. Vse ceste so tako poškodovane, da je nemogoč vsak promet, a tudi železnice so večinoma ustavile obratovanje. Vihar je bil tako silen, da je odnašal s hiš kar cele strehe. V Rimu je bilo mnogo ljudi ranjenih.

— Rim, 28. novembra. Ze tri dni divja v Egejskem in v Pirenejskem morju strahovit vihar, da je ves parobrodni promet ukinjen. Valovje je napravilo na obali veliko škodo. V Pocuoli je vihar odnesel ribiško ladjo na odprto morje, kjer se je na skali razbila. Posadka je bila rešena. V nižjih delih Napolja je voda vdrla v stanovanja, katera je prebivalstvo moralo zapustiti. Parniški pro-

met v messinski ožini je ustavljen. Na pomoč je odplulo več rešilnih ladij, ki so se pa morale kmalu vrniti, ker je obstojala nevarnost, da se potope.

— Praga, 28. novembra. V Krkonoših še vedno sneži. Sneg leži na nekaterih krajih do 1 m visoko. Promet je večinoma ukinjen. Temperatura je padla tri stopinje pod ničlo.

— Newyork, 28. novembra. V vsej Ameriki je zavladal velik mraz. Temperatura je snoči naglo padla in je kazal toplomer da vi 20 stopinj pod ničlo. Na newyorkških ulicah je zmrznilo pet ljudi. Zlasti ostra zima je zavladala v centralni Ameriki, največji mraz pa je po dosedanjih vesteh v New-

yorku. Nagla sprememba temperature je povzročila veliko škodo na nasadih. Še pred par dnevi je bilo v Newyorku zelo toplo, po zadnjem deževju pa je sedaj nepričakovano nastopil hud mraz.

— Manila, 28. nov. Strahoviti orkan, kakoršnega že dolgo vrsto let ne pomnijo, je popolnoma opustošil južnoluzonsko pokrajino. Škoda znaša več milijonov dolarjev. Vihar je divjal s hitrostjo 100 km na uro in je uničil tri četrtine kokosovih nasadov, opustošil vse plantaže in porušil mnogo hiš. Vse brzojavne in telefonske zveze so prekinjene, tako da ves obseg katastrofe še ni znan. Računa se, da je katastrofa zahtevala tudi zelo veliko človeških žrtev, ker so ponekod izginile cele naselbine.

Največja korupcijska afera

Senzacionalna razkritja anketne komisije o šumskih aferah v Bosni — Država oškodovana za eno milijardo — Obtoženih je mnogo poslancev in trije ministri

— Beograd, 28. novembra. Anketna komisija Narodne skupščine, ki je imela nalogo preiskati in proučiti vse dolgoročne pogodbe za eksploatacijo državnih gozdov v Bosni in Hercegovini in razne afele, ki so s tem v zvezi, je končala svoje delo. Komisija je sedaj zaposlena s sestavo poročila, ki ga mora predložiti Narodni skupščini v smislu svoječasnega sklepa povodom izvolitve anketne komisije.

Definitivna redakcija poročila je poverjena muslimanskemu poslancu dr. Kulenoviću in davidovičevskemu poslancu ing. Radijeviću. Glavna naloga anketne komisije je obstojala v ugotovitvi škode, ki jo je trpela država vsled nepravilnih pogodb med državo in upravo in privatnimi podjetji. Poročilo anketne komisije bo zelo obširno ter bo obsegalo okrog 1800 s strojem pisanih strani.

Ce tudi čuvajo poročilo anketne komisije v najstrožji tajnosti, se vendarle doznava, da je po ugotovitvah anketne komisije oškodovana država samo na tatvinah in malverzacijah za 700 milijonov Din, pri čemur ni niti všteta škoda, ki jo je trpela država na neplačanih davkih, taksah itd. Skupna škoda bo znašala nad 1 milijardo.

„Izvenpolitična akcija za rešitev državne krize“

Poskus posredovanja politično neangažiranih činiteljev. — Najprej naj se pripravi revizijska ustave, nato pa izvedejo svobodne volitve. — Krona naj ostane pri pogajanjih nevtralna.

— Zagreb, 28. novembra. Današnje »Novosti« poročajo iz Beograda, da se v vplivnih krogih mnogo govori o potrebi zblizanja med Beogradom in Zagrebom, odnosno o izhodu, ki bi pomenil prelom sedanje nevdružne situacije. To uvidevajo vsi krogi, ki stojijo izven aktivne politike, ki pa vendarle sodelujejo in se zanimajo za usodo države. V teh krogih se pojavlja zanimivo naziranje. Oni sami apriori izključujejo, da bi sami šli v kakršnokoli kombinacijo. Naglašajo pa nujno potrebo stikov med Beogradom in Zagrebom in se je v zvezi s tem pojavila ideja, naj bi se mimo oficijelnih krogov pričeli razgovori o novi ureditvi države. Zato smatrajo za potrebno, da se vrše v prvi vrsti razgovori o reviziji ustave in zboljšanju administracije ter da se šele nato govori o sporazumu med Beogradom in Zagrebom ter o rešitvi velikih političnih problemov. Iz teh krogov prihaja inicijativa za sklicanje konferenc uglednih ljudi, ki niso angažirani v strankarski politiki. Na konferenci bi se sestavil načrt za revizijo notranje ureditve države.

„Vreme“ napoveduje senzacionalna razkritja o režimu v Banatu

— Beograd, 28. novembra. »Vreme« poroča iz Vel. Bečkereka: Akcija državnih oblasti proti dr. Ninčeviću v zadnjem poldrugi letu ni noben dan popustila. Kakor vedno, dobra so vsa sredstva, ki vodijo do cilja. Sedaj se eksploataira vest, da je dr. Ninčević izjavil v Vukičeviću, da opušta se verni Banat in da je zaradi tega, ker ga je dr. Ninčević zapustil, potreben prestop k Svetozarju Stankoviću, ki je v ostalem od

izve še nadalje, da obtožuje komisija tri bivše ministre za šume in rude in veliko število narodnih poslancev, a še več privatnikov in raznih posredovalcev. Komisija zahteva v svojem poročilu, naj Narodna skupščina izroči označene tri ministre in vse v poročilu navedene narodne poslance sodišču. V poučenih krogih se zatrjuje, da se bo izmikal iz te preiskave ena največjih korupcijskih afer, kar jih beleži doslej naša država.

Dasi poročilo še ni definitivno izdelano in predloženo Narodni skupščini. So že na delu razne tajne sile, ki skušajo preprečiti nadaljno postopanje. V nekaterih krogih reditega zelo skeptično gledajo na vso preiskavo in pojavljajo se zahteve, naj se ves material čimprej izroči rednemu sodišču, da bi se na ta način onemogočilo zavlačevanje in pustila preiskavi prosta pot.

Pri tem pa bi se moralo brezpogojno ohraniti integralno državno edinstvo. Uposštevalo naj se zgodovina in tradicija posameznih pokrajin, vendar pa to ne sme motiti gospodarskih, socialnih in kulturnih odnošajev posameznih delov države. Glavna beseda naj bi se prepusila predstavnikom gospodarskega in znanstvenega sveta, tako iz prečasnih kakor iz srbijanskih pokrajin. Da bi se ti razgovori kar najbolj pospešili, smatrajo v teh krogih za potrebno takojšnjo spremembo režima. Sedanja vlada naj bi zamenjala nevtralna uradniška vlada, če treba tudi z generalom na čelu, ki bi izvedla nove volitve, čim bi bile obelježene glav. konture bodoče revizije ustave in nove državne ureditve. V vsakem slučaju pa izključujejo v teh krogih intervencijo krona, ki se po njihovem mnenju nikakor ne sme direktno angažirati pri reviziji ustave. Krona mora ostati nad vsemi, da ji je zagotovljena vloga posredovalca v event. nesporazumih.

nekadaj najbolj nepriljubljena osebnost v teh krajih, in ki ga od nesrečnega postavljanja komisarijata pri vodnih zadržgah in njegovega dela pri komasacijah nihče ne more videti. Dr. Korošec naj ve, piše »Vreme«, da je v laži plitko dno in da se bo borba, ki jo vodi v Banatu, končala z njegovim popolnim porazom. »Vremenu« bomo dali na razpolago podatke, ki za dr. Korošca vsekakor ne bodo presenečenje, toda naša javnost se bo zgrozila, ko bo videla, kake ljudi drži dr. Korošec na najvišjih mestih.

Novinarski koncert

1. decembra v Unionu

Davidovičevski ultimatum dr. Korošcu?

Vesti o novih konfliktih v vladni večini. — Konferenca dr. Korošca. — Današnja seja Narodne skupščine. — Velike zlorabe pri dobavah za letalstvo.

— Beograd, 28. novembra. Danes se je v političnih krogih mnogo komentirala snočna seja finančnega odbora, na kateri so vladni poslanci nastopili proti uredbi glede razvrstitve uradništva finančne stroke, ki jo je predložila vlada. Da bi vlada ne doživela še večjega fiaska, je bila seja odgodena do četrta, da bi se mogla vlada sporazumeti s poslanskimi klubi.

Potrije se vest, da bo Narod. skupščina že koncem tega tedna odgodena. V zvezi s tem se je vršila danes ponovna konferenca med dr. Korošcem, Iljo Mihajlovičem in dr. Hrasnico. Zivahne komentarije vzbujajo v vseh političnih krogih incident med dr. Korošcem in bivšim finančnim ministrom dr. Kumanudijem radi sreskega poglavarja v Bitolju. Sreski poglavar se je preveč ekspoziral za radikale, radi česar je dr. Kumanudi zahteval njegovo premestitev. Dr. Korošec pa temu nele ni ugodil, marveč je sreskega poglavarja povabil. Dr. Kumanudi je interveniral pri Vukičeviću in Davidoviću, vendar pa brez uspeha, ker je napravil dr. Korošec iz cele zadeve osebno vprašanje.

Dopolodne se je vršila seja vodstva Davidovičeve demokratske stranke. Po seji je imel Davidovič daljšo konferenco z dr. Korošcem ter mu sporočil zahteve demokratov. Predvsem vztrajajo demokrati na tem, da se še pred sprejetjem proračuna reši dalmatinsko agrarno vprašanje. Davidovič je, kakor

zatrjujejo iz njegove najožje okolice, v ultimativni formi sporočil dr. Korošcu, da demokratska stranka v nasprotnem slučaju ne bi mogla še nadalje sodelovati v vladi.

— Beograd, 28. novembra. Današnja seja Narodne skupščine je bila mestoma zelo voharna. Grožnja z odvzetjem poslanskih dnevnice je vendarle vplivala na poslance vladne večine, tako, da so danes precej točno prišli k seji. Po prečitanih zapisnika in običajnih formalnostih je zemljoradnik Voja Lazić staval nujni predlog o dopolnitvi člena 331. zakona o ustrojstvu vojske. Vojni minister je predlagano spremembo odklonil. Nato je zemljoradnik Dimitrije Vujić sprožil debato o suspenziji občinskega starešine (kneza) v selu Idžas, pri čemur je prišlo do ostrega spopada med zemljoradniki in dr. Korošcem, kateremu so zemljoradniki očitali partizanstvo. Najzanimivejša je bila debata o interpelaciji posl. Vujića na vojne ministra glede zlorab pri nabavi za voj. letalstvo. Interpelant je na štel celo vrsto afer, tako da je končno vojni minister izjavil, da sprejeme vsa predloga glede preiskave in glede kaznovanja krivcev.

Končno je Narodna skupščina prešla na dnevni red in izvolila poslanca Tešmana Nikolića za člana upravnega odbora voj. škode. Seja je bila nato ob 12. prekinjena in se nadaljuje popoldne ob 4.

Angleški kralj je prestal krizo

Včeraj je minula največja nevarnost. — Kraljevo zdravstveno stanje se je nekoliko izboljšalo, vendar pa še vedno lahko nastopijo komplikacije.

— London, 28. nov. Davi je bil izdan buletin, ki pravi, da je kralj prebil minulo noč mnogo bolj mirno, kakor prejšnje. Trpi pa velike bolečine. Glavna kriza je minula. Vročina je ponoči nekoliko padla.

Današnji listi naglašajo, da je glavna kriza, ki je pretila od pljučnice, minula. Zdravniki imajo mnogo upanja, da bo kralj okreval. Glede na letni čas pa bo rekonvalescenca dolgotrajna. Kralj bo moral odgovoriti v južnejše kraje z milejšim podnebjem.

Princ valeski je davi brzojavil ministrskemu predsedniku, da je sprejel obvestilo o kraljevi boleznii ter da je že na potu v London. V uradnih krogih dostavljajo k tej vesti, da princ ni bil pozvan, naj se vrne, marveč da se vrača na lastno inicijativo.

— London, 28. nov. Zdravstveno stanje angleškega kralja se je nekoliko izboljšalo. Bolnik zelo trpi zaradi bolečin, ki jih povzročajo vnetje reberne

mrene. Računa se, da bo zdravljenje trajalo precej dolgo. Šele sedaj priznavajo angleški listi resni značaj boleznii. Medicinski sodruidniki velikih listov izjavljajo, da močno telo kralja sedaj pri krizi zelo trpi in da bo stanje moči in konstitucija bolnika odločilne važnosti. Demantira se vest, da je bil valeski princ poklican v domovino. Dobil je je brzojavko, v kateri se mu priporoča povratek. Govori se, da bo h kralju poklican eden vodilnih nemških internistov.

— London, 28. novembra. Na kosilu v dvorani »Stationers« je izjavil yorški vojvoda, da se je stanje kralja nekoliko izboljšalo. Ta vest je bila sprejeta z velikim navdušenjem. Občinstvo je tudi pomirilo dejstvo, da sta zapustili kraljica in princezinja Mary večeraj popoldne palačo, da napravita nekatere posete. Visoke osebe so pozdravljale velike množice, zbrane pred buckinghamsko palačo.

Velika železniška nesreča pri Novski

— Zagreb, 28. novembra. V bližini postaje Okučani na progi Novska — Slav. Brod se je pripetila nocjo zopet težka železniška nesreča. Iz doslej še nepojasnjene vzroka sta trčela dva tovorna vlaka. Udarce je bil tako silen, da sta se lokomotivi zarili druga v drugo, več vagonov pa popolnoma razbilo. Proga je v daljavi 200 metrov popolnoma razrušena, vrhutega pa je tudi drugi tir zatrpan s prevrnjenimi vagoni. Ustavljen je ves promet, tako da morajo čakati na popravo proge vsi vlaki z ekspresom vred. Koliko človeških žrtev je zahtevala nesreča še ni znano. V zagrebško bolnico so odpeljali težko ranjenega sprevoznika Ivana Jergovića. Na lice mesta je odšla komisija zagrebške železniške direkcije, da vodi preiskavo.

Rumunsko-madžarska pogajanja se bodo vršila na Dunaju

— Bukarešta, 28. novembra. Po dogovorih med madžarskim odpravnikom poslov in ministrskim predsednikom Manlijem ter zunanij ministrom Mironescom se bodo pogajanja glede optantskega vprašanja, ki bi se morala najprej vršiti v Rapallu, kasneje pa v Opatiji, vršila na Dunaju. Ta sklep je bil storjen na predlog madžarske vlade. Predsednik rumunske delegacije je sedanji rumunski poslanik v Atenah Langa Rascanu, ki je že sprejel poverjeno mu

mislijo ter odpotval v Bukarešto. Sestava madžarske delegacije ostane neizpremenjena. Pogajanja se bodo pričela 15. decembra.

Vesti o demisiji ministra Grola

— Beograd, 28. novembra. Po neki verziji iz demokratskih in radikalnih vrst iz Vojvodine ni izključena možnost, da bo prosvetni minister Grol prisiljen podati ostavko zaradi zakonskega predloga o osnovnih solah, ki je naletel zlasti pri narodnih manjšinah na tako hud odpor.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 0—22.825, Berlin 13.55—13.58 (13.565), Bruselj 0—7.908, Budimpešta 0—9.9205, Curih 1094.1—1097.1 (1095.6), Dunaj 7.985—8.015 (8.—), London 0—276.—, Newyork 0—56.875, Pariz 221.42—223.42 (222.42), Praga 168.27—169.07 (168.67), Trst 0—298.08. Efekti: Celjska 158—0, Ljublj. kred. 128 zakl., Praštrediona 220—0, Kreditni zavod 175—0, Veveč 110—0, Ruše 260—280, Stavbna 56—0, Sešir 105—0. Les: Tendencja nespremenjena. Zaključena sta bila 2 vagona smrekovih in jelovih desk. Dež pri dežju: Tendencja za žito nespremenjena. Zaključec 1 vsz rž.

ZAGREBSKA BORZA

Devize: Dunaj 806, Berlin 13.565, Budimpešta 9.921, London 276.96, Newyork 56.885, Praga 168.67, Pariz 222.50, Curih 1095.6, Milan 298.05.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Beograd 9.125, Dunaj 73, Budimpešta 90.55, Berlin 123.75, Praga 15.38, Milan 27.20, Pariz 20.295, London 28.185, Newyork 519.05.

Življenje Jugoslovenov v Gradcu

Jugoslovenski študentje v Gradcu se pripravljajo na proslavo 1. decembra. — »Varujte domovino sebi in nami!«

Gradec, 27. novembra.

Četudi živimo na tujih tleh, bi ne bilo prav, ako bi šla 10letnica našega osvoboditelskega boja mimo nas. Naši graški očaki so v znamenju pomembne obletnice že pregledali svoje vrste in jim podali bilanco društvenega delovanja, ki se je zadnje leto zelo hvalevredno razmahnilo in je doseglo v majskega literarno-družabnem večeru svoj višek. Četudi je bilo obilnejše tega večera splošno slovensko in so k uspehu zelo mnogo pripomogli bratje Čehi, je izšla inicijativa od »Čitalnice«, ki je prireditev ne samo zmožno omogočila, temveč je zbrala na svojo roko tudi sotrudnike. Poleg sličnih prireditev zbira »Čitalnica« stalno še podatke o življenju in nehanju graških Slovencev in je za 800letnico Gradca priredila iz že predlaganega gradiva javno predavanje.

Vse te uspehe je dosegla »Čitalnica« izven svojega običajnega in zelo pomembnega delokroga, obstoječega v tem, da so njenim članom in gostom dan za dnem na razpolago že vsi vodilni jugoslovenski listi, ob katerih pridejo naši ljudje skoro vsak dan skupaj in posvečajo tako v nepretrganem tempu nekaj svojih prostih ur našim domačim besedi in naši narodni misli. Zato ni čuda, da je »Čitalnica« vsem pri srcu. Dočim so slabe gnotne razmere marsikatero naše društvo strle, živi »Čitalnica« že dolga desetletja svoje redno društveno življenje. Nedvomno je imela tudi ona že svoje težave, toda vedno so se našli ljudje, ki so z izdatnimi podporami omogočili njeno nadaljevanje. Posebna zahvala gre v tem pogledu g. Davorinu Građišniku, ki je že opetovan zbral v veseli družbi znane prispevke za našo »Čitalnico«. Zadnje čase se odlikuje kot podpornik »Čitalnice« tudi g. Tratenski, ki z hvalevredno vneto zbira prostovoljne prispevke.

Ce pa pomislimo, da mora »Čitalnica« večino časopisov plačati, da ima zelo lepe prostore, za katere mora plačevati visoko najemnino, se ne bomo čudili, da vse to še ne zadostuje. Kar je bilo premalo, je do sedaj prispevala naša stara korenina dr. Ivan Klasić. Njegove podpore »Čitalnici« in dijaštvo so neprecenljive, ker jih daje na tihem že kakih 40 let. Poleg »Čitalnice« imajo graški Slovenci še svoj umetniški salon, kakor bi lahko imenovali privatno stanovanje splošno priljubljene gospe Müllerjeve. To jabolko — sestra naših glasbenikov Herzogov — res ni padlo daleč od drevesa. Ob petju, glasbi, lepi besedi in plesu se zbirajo naši ljudje pri nji. Prijazna in gostoljubna je, kakor vsi prijatelji. Naši študentje — pesalci zahajajo k nji tem, ker imajo priliko peslari z najboljšo graško peslako, kajti hčerka g. Müllerjeve je kot taka oficijelno priznana. Kdor pozna razmere v naši domovini, se pač ne bo

čudil, da od naše oficijelne strani, od našega poslanstva zlasti zadnje čase, ko se je društveno življenje ponovno razgibalo, ni prišla še nobena inicijativa. Pač pa imamo v češkem konzulu g. dr. Mahača in prav posebno še v tajniku g. Starem dva iskrena prijatelja in svetovalca.

Od slovenskih društev je agilno samo še društvo »Kres«, s katerim je »Čitalnica« v najboljših odnosih. Od drugih slovenskih društev je nam najboljza ruska cerkvena občina. Njen predsednik je znani inženir Kušnar, ki je bil kot žrtve pokvarjenih ljudi izgnan iz Jugoslavije, pa je kljub temu ostal njen dober prijatelj. Z drugimi slovenskimi društvi, kakor sta ukrajinsko akademsko društvo »Vilna Hromada« in »Sič« in bolgarska akademsko društvo »Rodina«, »Bulgarija« in »Udruženje akademikov« zemljoradnikov« smo izgubili skoro vsak stik.

Omeniti hočemo še naše strokovno delovanje. Slovenski študentje v Gradcu so večinoma medicini in strojni tehniki, ker sta na ljubljanski univerzi žal obe zadeveni fakulteti še nepopolni in ker Gradec ni tako daleč kakor druga univerzitetna mesta. Če pomislimo, da so tudi ostali Jugosloveni in vsi tuji sploh večinoma tudi tako razdeljeni, je to pač v veliki meri pripisati renemu, ki ga uživata obe fakulteti. Na medicinski fakulteti so z letošnjim študijskim letom inozemci dosegli dvotretjinsko večino in na podlagi tega tudi izenačenje taks z domačini. Na strojnem oddelku so domačini še vedno v izdatni večini in pri takšni ni mogoče doseči znanega znižanja. Komcem lanskega leta so se strojniki preselili v novo poslopje, ki je po devetih letih zidanja toliko dograjeno in izpopolnjeno, da je tedno delo že mogoče. Telovadnice, sporni prostori in vse drugo, kar so si zamislili, seveda še dolgo ne bo porabno. Kdor bo vse to dočakal, bo moral imeti kot študent prav posebno mesto.

Kakor na vseh avstrijskih tehnikah, so tudi v Gradcu pogoj za sprejem precej strogi, posebno za one, ki so poprej že kje študirali. Pri tem ni potrebno, da so inozemci. Velike težave za priznanje izpittov in vaj delajo tudi onim, ki pridejo z Dunaja. Prav izjemno stališče v tem pogledu velja za bivše slušatelje ljubljanske tehnike, kajti v Gradcu vedo, da izpod dr. Vidmarjevih rok ne more priti slab material. Zdal, ko je g. dr. Vidmar rektor ljubljanske univerze, pojde še lažje. Sploh je bila sprejeta izvolitev g. dr. Vidmarja za rektora ljubljanske univerze v tukajšnjih dijaških krogih zelo simpatično.

Graški Jugosloveni se zdaj pridno pripravljajo na proslavo 1. decembra. Eno željo si pri tej priliki dovolujemo izraziti namram našim doma: Varujte domovino sebi in nam, kajti ona je najdražje, kar imamo!

Pisane zgodbe iz naših krajev

Afera s ponarejenimi zrelostnimi spričevali. — Krvava tragedija mladih razuzancev. — Samomor starega čudaka. — Po 10 letih pojasnen umor.

V Subotici so prišli na sled premetenim sleparijam. Gre za odkritje ponarejenih zrelostnih spričeval in afere zavzema tako velik obseg, da se bo nedvomno razvila v velik škandal. Subotička policija je bila namreč te dni anonimno obveščena, da hodijo po Vojvodini sumljivi agenti, ki ponujajo zrelostna spričevala na prodaj. Policija je aretirala več osumilencev, ki so razpečevali spričevala. Dognala je, da je v afero zapleten šolski direktor Reszler iz Budimpešte, ki je prvi pričel s falzificiranjem zrelostnih spričeval. Spričevala so bila tako spretno ponarejena, da ni nihče slutil falzifikata. O tem prča tudi dejstvo, da so si mnogi s ponarejenimi spričevali zagisurili službo, privatno ali državno, čeprav niso imeli zadostne kvalifikacije. Baj je v afero zapletenih več uglednih subotičkih meščanov. Samo v Subotici je okoli 100 ljudi, ki so si z falzifikatnimi priborili službo. Policija se je v svrh nadaljnega postopanja proti razpečevalcem falzifikatov, kakor tudi proti onim, ki so si na ta način zagisurili državno službo, obrnila na prosvetno ministrstvo, ki ji bo dalo potrebno navodila.

Vukovar je bil včeraj dopoldne pozorišče krvave tragedije, ki je razburila vse prebivalstvo drugače mirnega mesta. V Vukovaru sta živila že nad 16 let v konkubinatu 45 letni Johan Felzinger in 46 letna Pavlina Reinstahl. Se pred tremi leti sta živila v miru in zadovoljstvu. Reinstahlova je sejmara, a Felzinger je hodil na delo in tako sta si služila prav lepe denarce. Toda pred tremi leti so se pričeli nad njunila glavama kupičiti črni oblaki. Miru in zadovoljstva je bilo naenkrat konec, zato so pa bili prepripi in celo pretepi na dnevnem redu. Reinstahlova, ki je popreje na sejmih zaslužila lepe denarce, se je vračala zadnje čase s prazno mošnjo, češ, da ni kupčije. To se je zdelo Felzingerju zelo čudno in mislil je, da nekaj ni v redu. In res! Izvedel je, da ima žena ljubavno razmerje z nekim Stjepanom Gasterom, delomržežem in zapravljivcem. Mož se je izdajal za Riharda von Gaster, bil pa je tudi agitator socijalistične stranke. Klajal se je po sejmih, agitiral je za socijaliste, a seljake je sleparil z raznimi dovoljenimi in nedovoljenimi igrami. Na sejmju v Petrovcih se

je seznanil z Reinstahlovo. Ko sta se z večjo družbo vračala domov, je Gaster namenoma zaostal in prosil Reinstahlovo, naj ga počaka. In res ga je počakala. Gaster jo je pa na cesti posilil. Vse to, zlasti pa pogosti sestanki priležnice z Gasterjem, niso ostali Felzingerju prikriti. Ljubica mu je celo priznala, da jo je Gaster posilil in često mu je zabrusila v obraz, da ga zapusti in da pojde h Gasterju. Nekeč jo je Felzinger celo zapodil, toda zopet sta se pobotala in vrnila se je k njemu. Včeraj pa je Reinstahlova izjavila Felzingerju, da je Gaster zahteval, da pride k njemu. Dal ji je polurni rok in ji zagrozil, da če ne pride, ubije njo in Felzingerja. Reinstahlova ga ni hotela ubogati, marveč se je zaklenila v Felzingerjevo stanovanje. Na dvorišču se je medtem Gaster res pojavil. Vsa v strahu je skočila Reinstahlova pred Felzingerja in zakričala: »Ubij me, ubij me!« Flegmatično je segel Felzinger po nož in je večkrat sunil v prsa. Nesrečnica se je zgrudila mrtva na tla. Felzinger je vrgel nož proč in odšel na policijo, kjer je prijavil umor. Zagovarjal se je, da ga je sama prosila, na jo zabode, kar bo nabrz res. Gasterja so namreč nekateri pričre res videli, ko se je potikal po dvorišču in ko je skušal siloma vdreti v Felzingerjevo stanovanje. Policija je aretirala tudi Gasterja, ki je menda moralni krivec krvave tragedije in tudi njen iniciator. Mož se je pri zasliševanju zapletel v razna protislovja.

V vasi Dobrina pri Rumi je vzbudila te dni senzacija vest, da je izvršil samomor 55 letni seljak Dušan Aranicki. Mož je bil vse svoje življenje čudak. Bil je zelo pobožen, rad je zahajal v cerkev, postil se je ob zapovedanih dneh in znal je vaščanom razlagati sveto pismo. Radi so zahajali vaščani k njemu, saj jim je znal vedno svetovati in prepričati marsiktero zlo. Zadnje dni se je Aranicki več dni zaporedoma postil. V petek so ga vaščani čuli, ko je veselo prepeval cerkvene pesmi, a nenadoma je petje utihnilo. Sosedom se je to čudno zdelo, vdrli so v njegovo stanovanje in našli so ga v mlaki krvi. Sfomak si je z nožem preparal trebuh. Bil je že mrtev. Kaj ga je gnalo v smrt, ni znano, zdi se pa, da je izvršil harakiri v verski blaznosti.

V Bački Palanki je bil te dni deloma pojasnjen umor, ki je bil izvršen že pred 10 leti. Policija je namreč prijela nekega Zivovina Stretenovića, ki je v božični noči ustrelil posestnika Miho Stefana. Stretenović, ki ga je policija izročila državnemu pravdnstvu, je priznal, da je Stefana res ustrelil, zagovarjal se je pa, da gre zgolj za nesrečen slučaj. V božični noči je patroliral z vojaško puško po Palanki. Srečal je Miho Stefana, ki je glasno kričal in žalil Srbe. Baj je skočil tudi proti Stretenoviću in mu skušal odvzeti puško. In dočim sta se oba ravalja za puško, se je slednja nenadoma sprožila in kroglja je zadela Stefana v glavo. Bil je takoj mrtev. Stretenović je vložil proti aretaciji priziv.

Edina ljubljanska prireditev 1. decembra zvečer bo

novinarski koncert

Vstopnice v Matični knjigarni.

Težka avtomobilska nesreča

Iz Guštanja nam poročajo: V ponedeljek 26. t. m. je bil v Guštanju Katarinim sejem, z vseh koncev in krajev so prispeli kramarji in sejmarij ter ponudili svojo robo na prodaj. Iz Slovenigrada sta se med drugim pripeljala z avtomobilom tudi trgovcev Stefan Javec in njegova žena Marija. Na osebnem avtomobilu, ki je bil pa predelan v tovornega, sta pripeljala na sejem večjo zalogo usnja. Radi naliva in svetlega snega je bila cesta zelo nevarna. V bližini čuvajnice št. 50 v Podkiancu, na cesti med Dravogradom in Guštanjem, je avto nenadoma zdrknil v jarek na desni strani ceste. Javec je maglo okrenil na levo, toda v razburjenju je izgubil oblast nad krmilom in nenadoma se je avto prevrnil ter pokopal pod seboj moža in ženo.

Prvi je prišel ponesrečenima na pomoč g. Tavzel iz Sent. Janža. Toda sam ni mogel ukreniti ničesar in šele s pomočjo pasantov se mu je posrečilo ponesrečena zakonca potegniti izpod avtomobila. Javčeva je bila že mrtva, dočim je imel Javec nevarno in težko poškodbo na glavi. Zeleniški čuvaj je telefonično obvestil postajo Rdečega križa v Guštanju. Kmalu je prišel rešilni avto, ki je prepeljal obe žrtvi strahovite avtomobilske nezgode v Slovenigradec. Javec je bil nezavesten.

Težka avtomobilska nesreča je vzbudila splošno sočutje s prizadetou Javčevou rodino, kajti trgovca in žena sta bila daleč naokrog znana in splošno priljubljena.

Smešne intrige proti KDK

Pred dnevi so v Zagrebu na Trešnjevki priredili hrvatski omladinci demonstracije, pri katerih so nosili hrvatsko zastavo in klicali Hrvatski. Povod za demonstracije je dalo dejstvo, da na nekem državnem uradu ni bila razobešana hrvatska zastava, temveč samo srbska. Demonstranti so zahtevali, naj se poleg srbske zastave izobesi tudi hrvatska ali pa samo državna. Bila je torej navadna demonstracija, kakršna se more dogoditi vedno in povsod.

Vlada je seveda takoj porabila priliko, da je demonstracije označila kot komunistično delo in zgodilo se je celo, da je tudi večji del francoskega tiska poročal o njih v tem smislu, kakor da bi šlo za kak komunistični prevrat, čeprav so bile demonstracije je malenkostne in sploh niso imele komunističnega obeležja.

Vladi so seveda bile potrebne — velike komunistične demonstracije, da bi imela povod za posebne ukrepe proti KDK. Pod pretezo pobijanja komunizma je hotela v inozemstvu, zlasti pa v Franciji, kjer tudi ne gledajo na naš sedanji režim s posebno prijazen očmi, na nekaj način upravičiti svoj obstoj.

Zagreb je bilo treba pokazati pred svetom kot komunistično gnezdo, da bi tako režimovci dokazali, da je sporazum z njim v smislu zahtev KDK nemogoč, ker da bi v nasprotjem primeru zavladala anarhija, če bi sedanja vlada odstopila. Režimovci so hoteli diskreditirati akcijo KDK zlasti sedaj, ko se je inozemstvo začelo resno zanimati za razmere v naši državi. In ker se javnost v Franciji, ki je naša zaveznica, močno zanima za naše razmere zlasti v zadnjem času, so režimovci smatrali za potrebno, da predvsem v francoskem tisku razširijo vesti o dozdevnih komunističnih pokretih v Jugoslaviji.

Ta način borbe je menda sploh priljubljen sedanjemu režimu. Ze takrat, ko so bile v Beogradu demonstracije proti ratifikaciji nettunskih konvencij, jih je vlada skušala označiti kot komunistično delo. Prav tako je bilo v Zagrebu, ko so se po umoru hrv. poslancev vršile demonstracije proti zločinu in zločincem. In tudi v Ljubljani smo imeli priliko videti, da je lovila pri nedavnih manifestacijah ob obletnici rapalske pogodbe »komuniste«. Ker išče dr. Korosečeva policija baš pri nacionalnih manifestacijah in demonstracijah komuniste, je tembolj jasno, kam pes taco molji.

Vlada širi vesti o komunističnih pokretih in zapira nedolžne ljudi, da bi škodovala akciji KDK. Škoduje pa na ta način, samo državi sami. Zasad je zelo občutljiv za komunistične pokrete in je zelo nezaupljiv napram državam, kjer so mogoči v večjem obsegu. Francoski listi so poročali o malenkostnih demonstracijah v Zagrebu, kakor da bi šlo za komunistično revolucijo, in iz francoskih listov so se ta tendenciozna poročila razširila gotovo tudi po vsem svetu. Ako vlada ne more dobiti poštenega posloja v inozemstvu, mora krivdno pripisati predvsem sebi, ker ubija s takimi izmišljotinami ugled države.

Ali je morda v interesu države, če pred-

stavlja režim svetu Zagreb kot komunistično gnezdo in prečanske kraje kot ognišča revolucionarnega gibanja, ki ga je treba zatreti s silo?

Polijske metode, ki so bile mogoče v najmračnejših časih zgodovine evropskih držav, Jugoslavije ne bodo rešile. In rešile tudi ne bodo sedanega reakcionarnega režima pred propadom, ker ima laž kratke noge in mora propasti.

Akademija Sokola I.

z godbenimi, telovadnimi točkami in idejno narodno sceno se vrši v petek zvečer na Taboru.

Prosveta

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER. V petek, 30. novembra: »Kraljevska visokost« (Abonma.) Začetek ob 20.15. V nedeljo, 2. decembra: »Kraljevska visokost« (Izven.) Začetek ob 20.

Opozorjamo na nocojšnjo operno predstavo »Carobna piščal«, ki se vpizorji za abonente reda A.

V četrek 29. t. m. ponavlja drama Tolstega tragedijo »Živi mrtvec«, ki je dosegla pri premijeri velik uspeh. Pretresljiva vsebina tega dela ostavlja vedno najgloblji vtis. Glavno vlogo Fedje igra gosp. Rogoz, v drugih vlogah nastopajo ga. Nabolca, ga. Medvedova, ga. Marija Vera, g. Gregorin, g. Skrbinešek in drugi. V II. sliki nastopi ruski pevski zbor s kitarami. Režijo ima g. ravatelj Golia.

Na praznik ujedinjenja v soboto 1. decembra se vpizorji Novoačvana historična drama »Herman Celjski« z g. Levjarjem v naslovni vlogi in v režiji g. prof. Šesta. Predstava je ljudska pri nižnjih cenah.

Klabundov »Krog s kredoc« je spet na sporedu v nedeljo 2. decembra ob 8. zvečer. Predstava je izven. Režija: g. Ciril Debevec.

Risto Savin: Lepa Vida. Po daljšem presledku se vpizorji v letošnji sezoni zopet Risto Savinova opera »Lepa Vida«. Letošnja vpizoritev se v marsičem razlikuje od prvih vpizoritev pred leti. Stari Batakejev libreto je predelal na osnovi Jurčičevega romana »Lepa Vida« pisatelj in režiser g. Milan Pugalj. Po splošni sodbi je sedaj delo v sceničnem oziru pa tudi vsebinsko bolj efektivno in originalno. Samo ob sebi je pa umevno, da je popolnoma ostala Risto Savinova izvorna glasba. Opera je nastudiral in režiral ravatelj g. Polič. Osnutke za deloma nove dekoracije je napravil akademski slikar in scenograf prof. g. Ivan Vavpotič. V operi sodelujejo naši prvi in najboljši solisti. Nastopi tudi baletni zbor. Predstava je slavostna v proslavo narodnega praznika in je uvodna predstava slovenskega tedna.

Prijatelj naše opere opozorjamo na predstave v okviru opernega slovenskega tedna, ki začne v petek, dne 30. t. m. in konča v nedeljo, dne 9. decembra. Na vrsto pridejo samo slovenske opere, katere smo že parkrat omenili, repertoar pa približno v jutrišnji številki. Ponovno opozorjamo na 30% popust, katerega nudi gledališka uprava onim obiskovalcem naše opere, ki posejijo tekom slovenskega tedna pet opernih predstav. Velja 30% popust, bloki se dobijo po 10 Din pri blagajni v operi in v drami.

Na narodni praznik dne 1. decembra popoludne ob 15. uri se bode pela v ljubljanski operi po nižnjih cenah kot ljudska predstava večno lepa Smetanova »Prodana nevesta«, ki je od prvata dalje šla že preko 100krat čez naš oder in žanje pravkar v Parizu največje svoje uspehe. Predstava je primerna tudi za mladino na kar se posebno opozorjamo stariše naših otrok. Opozorjamo pa tudi podeželsko občinstvo, ker konča predstava pred šestou uro zvečer.

Ivan pl. Zajc: Nikola Šubie Zrinjski. To prekrasno izvorno hrvatsko operno delo vpizorji naša opera v letošnji sezoni. V repertoar je bila sprejeta s posebnim ozrom na slovenski teden. Opera ima polno prekrasnih melodij in je tudi v instrumentalnem oziru zelo blagodejna. Nikola Šubie Zrinjski je ljudska opera v najlepšem pomenu besede. Vpizorji se v nedeljo, dne 2. decembra zvečer kot izven predstava.

Sentjakovski gledališki oder vpizorji v petek 30. novembra ob 20.15 in v nedeljo 2. decembra ob 20. krasno komedijo v treh dejanjih »Kraljevska visokost«. Komedija je šla preko vseh svetovnih odrov in je dosegla vsled svoje zabavne vsebine popoln uspeh. Dejanje slika življenje kraljevskega princa, ki se končno po dolgih letih trdega dela vrne v narode svoje kraljevske družine. — Igro režira g. Petrovič, ki igra istočasno naslovno vlogo. — Predstava v petek je namenjena abonentom in drugemu občinstvu, nedeljska repriza pa je izven abonmaja. — Vstopnice so v predprodaji v trgovini gosp. Petra Štenka, nasl. Miloš Karličnik na Starem trgu.

Sporod koncerta, katerega izvaja pevski zbor moravskih učiteljev v Ljubljani v soboto, dne 8. decembra v uniojski dvorani. Smetana: Pesem na morju; dr. Dvořak: Milenka travička in Hostina; dr. Vomačka: Vykřiky; Janaček: 70.000; Suk: Raneny in Vraždiński ben; Ostrčil: Zimni; Bendl: Svoji k svojim. Srbske pesmi: Jelena in Kuvovina; Slovaške pesmi: Kebyse to in Tancuj.

Klavirski koncert pianista Ivana Noča se vrši v ponedeljek, dne 10. decembra s posevnim novim sporedom v dvorani Filharmonične družbe. Podrobní program javimo.

Risto Savin: »Lepa Vida«. Po večletnem presledku pride v repertoar ljubljanske opere Risto Savinova opera »Lepa Vida«, koje snov je zajeta po znani narodni pesmi, katero je obdelal Josip Jurčič. Risto Savin nam je napisal celo vrsto opernih del in skoro bi se upali trditi, da je Lepa Vida v muzikalnem oziru njegovo najboljšo delo. Letošnjo izvajanje je vpizoril in našudiral operni ravatelj g. Mirko Polič. Posamezne vloge so v rokah: gne Majdičeve, ge Ribličeve in gne Španove, dalje gg. Betetta, Banovca, Janka, Mohoriča, Berlota in Sekule. Prva letošnja izvedba, bo v petek dne 30. t. m. kot slavostna predstava v proslavo narodnega praznika, obemam pa tudi kot uvodna predstava v operni slovenski teden. Predstava se vrši za premierski abonma obemam pa opozorjamo gledališke prijatelje na ugodnost popusta cen, ki ga je za slovenski operni teden dala gledališka uprava.

Beleznica

Koledar.

Danes: Sreda, 28. novembra 1928; koltičani: Sosteni; pravoslavni: 15. novembra.

Današnje prireditve.

Opera: »Carobna piščal«, A. Kino Matica: »Angel ulice«. Kino Ideal: »Ne želim sov«. Ob 18. predavanje na sodišču: dr. Goršič: Zenska-pozakonjevalka.

Dežurne lekarne.

Danes: Bahovec, Kongresni trg; Ustar, Sv. Petra oesta; Hočevar, Sp. Šiška.

Roman lepe Ančke

Ljubljana, 28. novembra.

22 let je stara Ančka P., doma nekje iz mariborske okolice. Komaj 22 let, pa je že pokvarjena do mozga. Vdala se je veseljačuju in uživanju in kolo njenega življenja teče po tiru, ki vodi vedno globlje v blato in propast.

Pa ni kriva svoje usode Ančka sama. Prišla je pred dvema letoma nepokvarjena v Ljubljano kot hčerka imovitih roditeljev iz Stajarske. Lepa in stasita mladenka je bila. Lica so ji rdela kakor makov cvet, radost ji je odsevala iz oči in vse je kazalo, da se bo iz nje razvila krasotica. Med vožnjo se je seznanila z nekim gospodom, ki se je izdal za »doktorja«. Všeč mu je bilo lepo in vitko dekle in zapletel se je z njo v pogovor. Pomenila sta se o tem in onem in tako se je vlak polagoma približal Ljubljani. Bila je že pozna ura in dekle ni vedelo, ne kod, ne kam. In nezkušenemu dekletu je začel pihati na dušo dozdevni »doktor«, češ, da ima doma na Miklošičevi cesti hudega sobo, kjer bo lahko spala mirno. Nič nedolžno deklico pri sebi, potem jo je pa zapodil. Sram je bilo Ančko, da bi to umazano storijo prijavila policiji, sram jo je bilo, da bi ji kdo ne pogledal v obraz in bala se je domov.

Ostala je v Ljubljani. Iz dobro vzgojene dekleta je postala čedno izgubljenka, začela se je prodajati . . . Vedno globlje je padla in kakor druge, tako je morala tudi ona na policijo. Dvakrat so ji prizanesli in jo obsodili na policijsko kazen. Danes je bila tretjič na policiji, toda to pot si je sama zapecetila usodo.

Policija ji je povabila, ker jo je nekdo anonimno ovidal, da je spolno okužena. Dekle pa je bilo samo žrtve podlega klevetnika, zakaj kljub svojemu razuzdanemu življenju je Ančka še vedno zdrava. In tako je stala pred uradnikom. Nekdaj cvetočega lica in polna življenja, danes že kaže sledove nebrzdane strasti. Lica so ji upadla, nekdaž žareče oči so molne. Smilila se je uradniku, prav očetovski jo je posvaril in ji rekel, da je ne bo kaznoval, ampak da jo pošlje domov. Ančka ni rekla ne bev, ne mev. Ko pa je odšel uradnik po agenta, ki naj bi jo spremljal na kolodvor, je nenadoma planila k vratom in hotela pobegniti.

Se umerjši je bil stražnik, ki jo je ustavil. »Prokleta policijska . . .« je zakričala Anka. To se ji je bridko mačevalo, zakaj namesto da bi se vrnila domov, jo je uradnik izročil sodišču, kjer se bo morala zagovarjati po paragrafu 104.

Središče vsemirja odkrito?

Ameriški listi pribličujejo senzacionalno vest, da so v državi Newyork odkrili središče vsemirja, ki je oddaljeno od naše zemlje 300 milijonov angleških milj in ki so ga nazvali »solnce solnce«. Če zvezdoslovski amater temeljito ogleda Rimsko cesto, lahko približno določi kraj tega solnca, ki je v konstelaciji Saggitaria sredi Rimske ceste. Svetlobni žarek rabi s tega ogromnega nebesnega svetila do naše zemlje približno 47.000 let.

Profesor Harlow Schapley s harvardske zvezdarne je že predaval o tem senzacionalnem odkritju na kongresu ameriške Akademije znanosti. Učenjaku je pomagala hčerka predsednika General Electric Henrietta Swoppe. Prof. Schapley je izjavil, da je odkril središče vsemirja po napornem delu in pripravah, ki so trajale več let.

Sokol

— Akademija Sokola I. na Taboru. Vsi oddelki in odseki Sokola I. se vestno pripravljajo na akademijo, ki se vrši v proslavo 10letnega obstoja države v petek, dne 30. novembra na Taboru. Poleg telovadnih točk, pri katerih nastopijo možki in ženski naraščaj ter člani in članice, sodeluje tudi društveni orkester ter godalni kvartet, ki bo izvajal po eno Schubertovo in Mendelssohnovo skladbo. Izmed telovadnih točk bo vzbujal posebno zanimanje nastop članov, ki izvajajo sestavo br. Lhotškega iz Osijska pod naslovom »Vežbe duha i tela«. To so lepe proste vaje z recitacijno odstavkov, v katerih je pojasnen pojem sokolske misli, nov način nastopanja pri sokolskih akademijah, kar doslej pri nas ni bilo v navadi. Da bodo člani na bradli pokazali vso telovadno spretnost, ni dvoma, saj poznamo izbrane in vrhunske borce s Tabora. Tudi možki in ženski naraščaj ne bodeta zaostala. Navežbane imata nove sestave, prvi efektne skupine brata Ryške, drugi daljšo sestavo z obroči od znanega češkega Sokola, br. Erbeno. Po akademiji bo v vseh spodnjih prostorih prosta zabava, pri kateri bo cenjeno občinstvo dobro in po zmernih cenah postreženo, za mladino pa bo skrbel društveni jazz, da se bo zazibala po gladkem parketu. Cene prostorom so: sedeži v ložah 20 Din, na balkonu 15 Din, v dvorani od 8 do 15 Din, stojišča 5 Din. Vstopnice se dobijo v predprodaji pri Narodni knjigarni v Stritarjevi ulici.

Dnevne vesti.

— Dvojni praznik 1. in 2. decembra bodo mnogi iz dežele porabili za obisk Ljubljane. Vse te opozarjamo na novinar, koncert, ki se vrši 1. decembra zvečer v dvorani hotela Union. Na njem bodo imeli priliko slišati in spoznati najboljši ljubljanske pevke zbere, odlično operno in koncertno pevko go. Vilfan - Kunčeva iz Zagreba in izborni mladinski pevski zbor in orkester I. deške meščanske šole v Ljubljani. Novinarski koncert, združen z družabnim večerom, je obenem vsako leto ena največjih ljubljanskih družabnih prireditelj in bo zato tudi s te strani.

— Pri nas največ prepovedanih listov. Po uradnih podatkih je naše notranje ministrstvo prepovedalo doslej uvažati in širiti v naši državi nad 300 inozemskih listov, revij, koledarjev in drugih publikacij. S tem smo dosegli rekord, ki nam ne dela posebne časti. Značilno je za naše razmere, da mora prepovedati toliko inozemskih publikacij, kajti če bi vladale pri nas normalne razmere, bi inozemski publicisti ne imeli povoda pisati proti naši državi. Po državah so razdeljene v naši državi prepovedane publikacije takole: na Avstrijo jih odpade 84, na Ameriko 55, na Nemčijo 28, na Grčijo in Bolgarijo po 23, na Francijo 16, na Madžarsko 14, na Rumunijo 12, na Českoslovaško 6, na Švico 5, na Turčijo 4, na Albanijo, Finsko in Poljsko po 1. Za 24 listov naše notranje ministrstvo ne ve, kje izhajajo. Prepovedani so tudi vsi listi in publikacije, ki izhajajo v sovjetski Rusiji.

— Posojila Državne hipotekarne banke. Po zadnjem poročilu Državne hipotekarne banke so znašala posojila, ki jih je dala banka na nepremičnine, 1 milijardo 908 milijonov 113.501 Din. Druga posojila so znašala 342 milijonov.

— Spor med prečasnimi in srbijanskimi kmetijskimi združenji. Na lanskem kongresu srbijanskih kmetijskih združenj so se vse prečanske zadruge odcepile od srbijanske zveze in ustanovile svojo zvezo s sedežem v Novem Sadu. Srbijanska zveza je pa tožila prečansko ter zahtevala 19 milijonov Din odškodnine odnosno društvene premoženja. Te dni se je vršila pred novosadskim sodiščem obravnava. Sodišče je sklenilo odgoditi razpravo do 5. decembra, ker mora srbijanska zveza dokazati, da ji prečanske zadruge res dolžejo 19 milijonov Din. Pri vseh organizacijah s centralami v Beogradu je pesem vedno ista. Beograjski gospodi gre samo za denar in čim več ga iztisnejo iz prečanskih krajev, tembolj je zadovoljna z društvenim delovanjem, pa čeprav v resnici ničesar ne dela. Čim se pa ta ali ona podružnica beograjske centrale upre izmozgavanju, ji začno groziti z razpustom in kazenskim postopanjem. Da v takih razmerah ni mogoče uspešno društveno delovanje, je jasno vsakomur, kdor ve, kako je treba v društvi delati.

— 1000 tečajev za nepismene. Vodja prosvetno etičnega pokreta g. Miljenko Vidovič je objavil v svojih glasilih »Novi čovjek« in »Kultura sela« poziv na vse organizacije, klube in pristaše pokreta, naj se v letošnjem šolskem letu organizirajo 1000 analfabetskih tečajev. Tečaji bodo brezplačni. Da da drugim dober zgled, je Vidovič sam prvi pokrenil v Sarajevu več analfabetskih tečajev. V enem so tudi muslimanske žene. Zdj pripravila Vidovičev pokret svoj posebni abecednik v cirilici in latinici.

— Organizacijsko gibanje. Vzajemni sestanek vseh poštne organizacije se je vršil 17. t. m. v Ljubljani. Glavni predmet razgovorov je bila ugotovitev razlik, ki ločijo posamične poštne organizacije. Na sestanku je bilo vsako društvo zastopano po dveh članih. Glavna govornika sta bila Jos. Jakšec, predsednik OPO, in pa nje poverjenik Vavclav Kunst iz Maribora.

— »Dobrota«, obsmrtno podporno društvo poštne nameštencev v Ljubljani, šteje vseh članov po zadnji ugotovitvi nad 2600, kar priča, da imajo poštne uslužbenci v to človekoljubno društvo popolno zaupanje. Ob smrti svojih članov podeljuje »Dobrota« tele podpore: po rednih članih skupine A 5000 Din, po rednih članih skupine B najmanj 10.000 Din, po izrednih članih pa 2000 Din. To je vsekako lepa samopomoč uradništva in službištva, ki spričjo skromnih plač živi v občutnem pomanjkanju.

— Obsodba po tiskovnem zakonu. V ponedeljek se je vršila pred novosadskim sodiščem razprava proti bivšemu županu Petrovaradina Ivanu Jelašiču, ki so ga tožili radikalni občinski svetniki in uradniki, da jih je razžalil v članku, objavljenem v novosadskem »Vidovdanu«. Obtožnec je priznal, da je napisal dotični članek, Obsodjen je bil na 2 meseca zapora in na plačilo sodnih stroškov.

— Brezposlenost v Zagrebu. Pri zagrebški borzi dela je iskalo od 1. januarja do 25. novembra dela 34.361 moških in 2299 žensk. Borza je posredovala v 3192 primerih.

— Slov. planinsko društvo opozarja svoje člane, da ima na razpolago le še nekaj planinskih koledarjev za leto 1929. Kdor reflektira na tak koledar, naj se požiuri, ker bodo sicer pošli. Novi planinski albumi »Slovenija« bodo tudi kmalu razprodani. Došla je nova pošiljka planinskih znakov, ki so krasno izdelani; mali znaki so posrebrani, cena znakov pa je ista kakor popreje. Smučarje SPD opozarjamo, da bomo v doglednem času dobili nove znake za smuški odsek SPD, ki bodo zelo lični. Kadar jih prejmemo, bomo člane obvestili po ljubljanskih dnevnikih. Obenem naznanjamo, da ostanejo odprte čez zimo slednje kočice: Dom na Kravcu, Dom v Kamniški Bistrici, Koča na Veliki planini, ki smo jo nekoli povečali, tako da ne bo več toliko drena o praznikih kakor doslej. Ob Bohinjskem jezeru sta odprta in oskrbovana Hotet sv. Janez in Hotel Zlatorog.

— Vsem društvom! Z ozirom na bližajoči se Miklavžev večer in s tem zvezane društvene prireditve poročamo našim članom, da smo prejeli od g. dr. Laha popolnoma novo enodejanko, primerno za Miklavževe nastope »Miklavžev prizor«. Vsa društva, ki jo žele, naj se obrnejo takoj na naše tajništvo, ki jim bo igro odposlalo proti vplačilu zneska 10 Din. Tajništvo ZKD.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo megleno in oblačno in najbrž tudi padavine, toda barometer ne kaže, da bi se vreme poslabšalo. Včeraj je bilo lepo samo v Mariboru, drugod pa več ali manj oblačno. Danes dopoldne smo imeli v Ljubljani prav prijetno jesensko vreme. V Splitu je bilo včeraj 14, v Skoplju 13, v Mariboru in Zagrebu 10, v Beogradu 7,2, v Ljubljani 5,6 stopinj. Danes jutraj je kazal barometer v Ljubljani 758 mm, temperatura je znašala 1 stopinjo pod ničlo.

— Smrtna kosa. V Beogradu je nenadoma umrl Boris Kilar, sinček Rika Kilarja in Vere, roj. Govekarjeve. Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

— Bolne ženske dosežejo z rabo prirodne grenčice »Franz-Josef« neovirano izpraznitve črevesa, s čimer je pogosto v zvezi izredno blagodejen učinek na obolele organe. Pisni klasični učni knjigi za ženske boleznije pišejo, da so ugodne učinke vode »Franz-Josef« potrdila tudi njihova preiskovanja. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in švecerskih trgovinah.

10 dejanj vzvišene glasbe duše in srca pod žarkim lučinsolncem!

ANGEL ULICE
Jutri slavna premijera ob 8. uri zvečer v **Elitnem Kinu Matica**

Iz Ljubljane

— J. Vstopnice za novinarski koncert, ki se vrši v soboto večer v Unionu, se dobe od danes naprej v Matici knjigarne na Kongresnem trgu. Kakor vsa leta doslej, je vstopnina tudi letos skromna (5 do 35 Din), tako da bo vsakdo lahko obiskal ta koncert, na katerem bodo v plemeniti tekmi nastopili naši najboljši pevski zbori pod vodstvom svojih priznanih dirigentov, poleg njih pa odlična, tudi v inozemstvu cenjena pevka go. Vilfan - Kunčeva in ljubki šolski zbor in orkester meščanske šole na Prulah. Preskrbite si vstopnice po možnosti že v predprodaji, da ne bo na večerno blagajno prevelikega navala.

— J. Izobesite zastave! Mestni magistrat bo razobesil dne 1. decembra 1928 v svrhu proslave 10letnice ujedinenja na vseh svojih poslopih narodne zastave. Vabimo ljubljansko meščanstvo, da ta dan okraši svoje hiše z državnimi in narodnimi zastavami.

— J. Nove hiše in vile ob Dunajski cesti. Rudolf Lukež, uradnik na pošttem ravateljstvu, si je sezidal enonadstropno vilo. Te dni je bila napravljena še pločevinasta streha na zgornjem balkonu. V notranjščini se pa vrše poslednja slikarska dela. G. R. Lukež že stanuje v vili — Blizu tam je po večjem dograjena visokoprtilična Ažnavova hiša. Zdj se napeljuje vodovod. Spomlad pride na zidovju omet, na kar se bodo sobe poslikale ter tako pripravile za stanovanje. — Zraven te hiše je sezidal visokoprtilično hišo Iv. Nabernik. Ostršeje je postavljeno in v dveh dneh bo hiša pokrita. Zidarska dela je izvršil zidarski mojster Seršen iz Domžal.

— J. Načrt ljubljanskega mesta. V Ljubljani je nastalo zadnja leta veliko novih ulic, cest in trgov, ki v zadnjem načrtu niso označene. Vrhutega je bilo te dni mnogo ulic prekršenih tako, da je nova izdaja mestnega načrta nujno potrebna domačinu in tuju.

— J. Prepoved točenja alkoholnih pijač na drobno. Notranje ministrstvo je z razpisom z dne 1. novembra 1928 br. 2371, odredilo, da morajo vsi trgovci z mešanim blagom, špeciirskim blagom in vsi branjevi, ki so dosedaj točili alkoholne pijače, četudi le v omejenem obsegu (samo žganje) z dne 31. decembra 1928 z vsakim točenjem alkoholnih pijač brezpoznojno prenehati. Finančnemu okrajnemu ravnatelju v Ljubljani je naročeno, da tem trgovcem po 1. januarju 1929 točilnih dovoljenj ne izdaja več.

— J. Opozarjamo še enkrat na planinsko predavanje s sklopičnimi slikami v prid Aljaževe kapele, ki bo v petek 30. t. m. ob 8. zvečer v veliki dvorani hotela Union. Prodaval b. prof. Janko Mlakar o svojih turah »Od Hochzalla do Dachsteina«. Vstopnice se dobe v predprodaji v unionski trafikli, na večer predavanja pa pri blagajni. Ker bo ta dan več prireditelj, pripominamo, da pomagaj Aljaževi kapele iz dolgov vsak, ki kupi vstopnice, če tudi ne pride k predavanju.

— J. Pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske. Danes, v sredo 28. ob 20. uri zadnja skušnja pred nastopom. — O d b o r.

— J. Rezervni oficirji se opozarjajo na določila člena 474. službenih pravil I. del, glasom katerih so dolžni na državni praznik dne 1. decembra 1928 v uniformi prisostovati cerkveni svečanosti, ki se bo vršila v stolni cerkvi ob 10. uri. Člani naj se ob pol 10. uri zberejo v pisarni podobora, Kongresni trg 1, odkoder bo skupen odhod, Kdor nima uniforme, naj pride v civilu.

— J. Na zadnjem rednem občnem zboru Akademskega kluba montanistov dne 24. novembra t. l. je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Pirč Stane, podpredsednik Budisavljevič Tatomir, tajnik I. Hoče-

var Lojze, tajnik II. Bauer Julio, blagajnik Konte Vilbald, knjižničar Pintarič Ivo, gospodar Gostiša Josip, arhivar Kajfež Ivo, referent za ferjalno prakso Ekar Dušan, revizorja Scharlach Rudolf in Kuharič Boris. — O d b o r.

— J. Društvo »Treznost« ima svoji redni sestanek drevi ob pol 8. na moškem učiteljsku. Predavala bo Marica Rakovčeva o temi: Zakaj se žena ne udeležuje protialkoholnega gibanja?

Na novinarskem koncertu

v soboto večer v Unionu nastopijo go. Vilfan-Kunčeva, mladinski pevski zbor in orkester meščanske šole na Prulah ter pevski zbori Glasbene Matice, Grafike in Ljubljanskega zvena.

Vstopnice v Maticni knjigarni.

— J. Zadruga brivcev, Irizerjev in lasničarjev v Ljubljani, obvešta tem potom vse svoje člane kakor tudi cenjeno občinstvo, da bodo brivnice in damski saloni na državni praznik 1. decembra z izjemnim dovoljenjem gosp. velikega župana odprti samo od pol 8. do 12. ure dopoldne, v nasprotnem primeru stroga kazen. — Načelstvo. 900n

— J. Kolo se vrtil, ustavi ga! Opozarjamo društva, da je založila Belo-modra knjižnica v Ljubljani propagandna kolesa za lepo knjigo v korist slovenski pisateljici z uloženimi pisni in nagradami, primernimi za razpečevanje pri raznih prireditvah, plesnih vajah, Miklavževih večerih itd. Vsebinska zabavna, za razpečevalec lep dobiček. Posebna kolesa za odrasle in posebna za deco. Kolesa in pisma so naprodaj po trgovinah in trafikah ali direktno pri založništvu. Originalna novost. 901-n

— Fotoaparate kupite najboljšie pri Fr. P. Zajec, optik Ljubljana. Stari trg 9 53-T

LIUBLJANČANKE!
Vaš
Ljubimec, ognjevit, a vendar nežni ljubavnik
CHARLES FARRELL
Vam ostane nezpozaben v srcu iz filma
Angel ulice
Jutri slavna premijera ob 8. uri zvečer v **Elitnem Kinu Matica**
S prijaznim sodelovanjem opernega tenorista gosp. MARČEČA.

Iz Celja

— c Desetletnica državnega ujedinenja v Celju proslavijo združena celjska kulturna društva s slavnostnim koncertom dne 1. decembra t. l. ob 20. uri v veliki dvorani Celjskega doma. Sored je sledi: 1.) Državna himna. 2.) Slavnostni govor celjskega župana dr. Alojzija Goričana. 3.) »Slovenec, Srb, Hrvat«, poje združeni moški zbor »Katoliškega prosvetnega društva« »Ojke« in »Celjskega pevskega društva« pod vodstvom g. Alojzija Mihelčiča. 4.) W. A. Mozart: Overture k operi »Tit« in Risto Savin »Večerna« iz Jugoslovanske suite, izvaja pomnožen orkester »Celjskega godbenega društva« pod taktirko kapelnika gosp. Lovra Kubišča. 5.) Jos. Pavčič: »Če rdeče rože zapade sneg«, E. Adamič: »Molite pastirčkova«, poje mešani zbor »Celjskega pevškega društva« pod vodstvom g. Peca Šegule. 6.) H. Wieniawski: Faustfantes brillante, igra na goslih ravnatelj g. Karol Sancin. Na klavirju spremlja g. Marija Sancinova. Po odmoru H. Satnerjeva kantata »V pepelnici noči«, kantata za soli, mešan zbor in orkester; izvaja »Celjsko pevsko društvo« s sodelovanjem gđne. Zinke Lovrečeve, g. Marjana Rusa, pomnožen orkester »Celjskega godbenega društva«. Dirigira g. Pec Šegula. V orkestru sodelujejo g. Karol in Dušan Sancin in gojenci Glasbene Matice. Predprodaja vstopic tvrdka Goričar & Leskovsek.

c Cerkevni rop na Teharjih.

V noči na torek se je spjalil neznan zločinec skozi vrata v zvoniku v teharsko farno cerkev. Vrata so bila odprta. Ta vrata vodijo tudi na prižnico, na katero je šel vlomilec. Ob steni je slonel nekak zastava, po kateri se je na to spustil štiri metre globoko v cerkev. Šel je naravnost k glavnemu altarcu. Poskušal je odpreti tabernakelj. Ker izlepa ni šlo, je izlri vrata tabernaklja s tečaji vred iz tabernaklja je vzel monštranco in ciborij. Šel je za altar ter tam razbil monštranco. Spodnji del monštrance in pokrov ciborija je pustil za altarcem, zgornji del in ciborij pa je zavil v prt, katerega je potegnil s stranskega altarcu. Hostije iz ciborija so ležale raztresene po altarcu, veliko hostijo iz monštrance pa je vzel s seboj, ker je ni bilo nikjer najti. Ker ni mogel po isti poti zopet iz cerkve, se je skrill v spovednici in odšel zjutraj ob pol 7. uri, ko je cerkvenikova sestra Marija Luževič odprla cerkev. Ta je pozneje zunaj videla nekega mlajšega možkega s paketom pod pazduho in je dotični možki najbrže tudi storilec. Zadevo so takoj javili orožništvu v Štorah, ki je uvedlo energično preiskavo, katere pa je doslej še brez uspeha. — Ukradeni ciborij je zlat in je last podružnice Sv. Lovrenca pod Prožimom, nahajal se je pa že kakih 60 let v teharski farni cerkvi.

— c Ljudsko vseučilišče v Celju. V ponedeljek je predavala šolska upravitelja gđc. Ivanka Zupančič. Predavala je o svojem potovanju po Nemčiji in o novodobnem nemškem šolstvu. Izvajanja so bila zelo zanimiva.

Ljubezen, smrt in kupčije v Budimpešti

Skrivnost Ane Forgacsove. — Zakaj se je grof Szecheny oženil z Evelino Guttmannovo?

Za poročevalce in čitatelje madžarskih listov je prava sreča, da se vrši senzacionalna obravnava proti ponarejalcu menic in morilcu Beli Erdelyju samo vsaki drugi dan. Če bi se vršila obravnava vsak dan, bi moralo vestnemu poročevalcu počiti srce od žalosti, da mora toliko senzacij in nepričakovanih preokretov stisniti v kratko situacijsko poročilo. Razprava proti morilcu Ane Forgacsove je spravila že prve dni na dan toliko senzacionalnih podrobnosti, da bi zadostovale za celo serijo kriminalnih romanov. Tudi čitatelji so lahko zadovoljni, da se vrši razprava v presledkih, kajti sicer bi ne mogli nastiti svojega sadizma.

Antipatični pustolovec nastopa pred porotniki zelo samozavestno. Erdely je tip modernega madžarskega sleparja in pustolovca, ki ga označuje policijska kronika kot intelektualnega zločinca, katerega se celo policija boji. Erdely je občeval vedno v najboljši družbi in nastopiti je znal tako elegantno, da so mu vsi zaupali. Zločinec je mož brez značaja, neverjeten cinik, rafiniran slepar in sadist s sabljo ali palico v roki. Prve tri dni obravnave pa poslušalci niso mogli dobiti vtisa, da je Erdely tudi morilec, ki je umoril svojo ženo, da bi se polastil njene zavarovalnine.

Obravnava je spravila na dan številne podrobnosti iz intimnega življenja mladih zakoncev. Fotografije umorjene Ane Forgacsove krožijo po porotni dvorani in izhajajo v madžarskih ilustriranih listih. To so večinoma fotografije, na katerih sta zakonca napol ali pa popolnoma naga in zlasti ženi fotografije so naravnost poluhujšljive. Lep, energičen obraz, najmodernejša frizura, oči in usta, vse ima izraz, pred katerim se zdrznejo celo največji pohotneži. Ana Forgacsova je bila spolno abnormalna. Poljubljala je roko, ki jo je pretepala, pritoževala se je, da jo moč tepe, obenem je pa kopernela po njegovih udarcih. Kazala je vse znake sadizma. V tajni obravnavi je Erdely pripovedoval, kako ga je žena v trenutkih ljubavne opojnosti prosila, naj jo muči, in kako si je sama opetovano razpraskala kožo do krvi, če je ni hotel mučiti.

Na podlagi te izjave so zasnovali zagovorniki novo tezo, ki sicer še ni prišla do veljave, ki pa utegne imeti odločilen vpliv na izid obravnave. Zagovorniki hočejo namreč nastopiti s trditvijo, da je Ana Forgacsova v histeričnem napadu skočila z visoke skale v prepad in da je čez nekaj dni v hotelu moža prisilila, da jo je dušil, ali pa se je sama zadušila z robcem. Toda tega najbrž javnost nikoli ne bo zvedela in tudi Erdely sam bi težko povedal, kajti spolno abnormalni ljudje ne znajo krotiti svojega nagona. Obtožba temelji doslej samo na indicijah.

Budimpešta ima pa še drugo senzacijo, o kateri govori vse mesto. Gre za dva druga zakonca, s katerima se peča te dni budimpeštansko civilno sodišče. Peter Korbuly, ugleden meščan madžarske prestolice, toži pred civil-

nim sodiščem grofa Nikolaja Szechenya in zahteva 50.000 pengő provizije za posredovanje pri njegovi ženitvi. Ta afera je presenetila vso madžarsko javnost, kajti doslej ni bilo znano, da se tudi aristokratije poslužujejo židovskih posredovalcev, če se hočejo oženiti. Navadni ljudje brez ugovora izplačajo posredovalcem provizijo, madžarsko plemstvo ima pa drugačne moralne nazore. Mladi aristokrat bi bil storil najboljše, če bi se bil zatekel k svojem tastu, ki bi mu lahko pojasnil, da mora provizijo plačati. Nevesta, za katero gre pri tej kupčiji, je namreč baronesa Evelina Guttmann, čije oče je bil sin poštenega trgovca s premogom. Dočim je grof Szecheny potomec stare plemiške rodbine, so postali Guttmanni plemiči šele pod cesarjem Francem Jožefom. Predniki grofa Szechenya so bili že v 13. stoletju kraljevski praporščaki, dočim je bil oče lepe in zelo bogate Eveline do svojega 13. leta sin siromašnega židovskega trgovca.

Grofova rodbina je že pred vojno obubožala, Guttmannova si je pa nakopila zlasti zadnja leta ogromno bogastvo. Pred meseci je pa zadela Szechenyjevo rodbino nova nesreča. Mladi grof, ki biva na svojem posestvu v Rottenthurmu, je bil aretiran in izročen deželnemu sodišču na Dunaju. Avstrijske oblasti so imele samo toliko respekta, na niso spravile v javnost vesti o aretaciji in njenih motivih. Szecheny je pa moral sedeti v zaporu. Vzrok aretacije je bila homoseksualnost. Madžarski plemič je namreč občeval z mladimi moškimi in eden je v obupu izvršil samomor. Toda avstrijska in madžarska hierarhija je napela vse sile in Szechenya so pred tedni proti visoki kanciji začasno izpustili. Kavcijo je položil zanj stari baron Guttmann, ki je menda tako navdušen za staro madžarsko plemstvo, da je pripravljen žrtvovati težke milijone, da dobi čistokrvne plemiške vnuke. Posredovalec med sodiščem, blagajno in oltarjem je bil že omenjeni Peter Korbuly. Svatba je bila zelo razkošna in poroka se je vršila v najlepši budimpeštanski cerkvi 17. oktobra. Grof Szecheny bi moral na dan poroke plačati Korbulyju prvi obrok provizije v znesku 22.000 pengő, toda mož je imel najbrž druge skrbi in izdatke, kajti doslej posredovalec še ni plaal niti fika. Pač pa je preskrbel zase in za mlado grofici ameriški potni list. V Ameriki ima nadbudni grof strica, ki je madžarski poslanik. Mož je bil prepričan, da ga iz Amerike avstrijsko sodišče ne bo moglo klicati na odgovor.

Korbuly je nekaj časa mirno čakal, da pride do provizije, sledniji pa je vložil tožbo, ker se je bal, da bi grof res ne pobegnil v Ameriko. Sodnik je Korbulyja opozoril, da madžarski zakon ne dovoljuje provizije za posredovanje v zakonskih zadevah, kajti madžarska sodna praksa smatra to za zločin proti morali. Korbuly se pa ni dal ugnati. Izpremenjal je samo naziv svoje terjatve in ker ima priče, je sodišče obravnavo odgodilo.

ZIGOM
KLJUČ
Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Padli Noblovega bojišča

Velika bitka za Noblovo literarno nagrado je za letošnje leto končana in šele zdaj je javnost zvedela, koliko bojevnikov je padlo na tem bojišču in zakaj niso zmagali.

Maksim Gorki ni dobil Noblove literarne nagrade najbrž zato, ker je stockholmska akademija kakor v primeru Bernarda Shawa znova osumljena, da namerava porabiti odklonilno nagrado v druge svrhe. Če bi bil Gorki sprejel čast in denar od kraljevske akademije, bi bil temeljito kraljeval idealne sovjetske Rusije kot svoje domovine.

Nemški pisatelj Thomas Mann ni mogel dobiti Noblove nagrade zato, ker jo je Nobel v svoji oporoki določil kot priznanje za etična, ne pa za estetična dela.

Avstrijski pisatelj Rudolf Hans Bartsch je bil priporočen stockholmski akademiji za Noblovo nagrado po anarchistih, socialdemokratih, protestantskih bogoslovcih, svobododomiselnem vseučiliškem profesorju in visok. katoliškem dostojanstveniku. Bartschovo kandidatura je priporočil tudi konservativni prezident neke Akademije znanosti, kljub temu pa pisatelj nagrade ni dobil. Stockholmski akademiji so namreč vsilili veliko »pospravljanje«. Francoski filozof Bergson, ki ga je priporočil tudi pesnik Maeterlinck, je bil namreč že 10 let kandidat za Noblovo nagrado, katere ni dobil, ker ni pesnik. Z njegovim odlikovanem se bo morda odprla

tudi filozofom pot do Noblove nagrade. Velikemu ruskemu pisatelju Marežkovskemu, ki živi v slabih gmotnih razmerah v Parizu, prinese morda Noblovo nagrado prihodnje leto. Španka Chonca d'Erpina letos ni dobila Noblove nagrade, ker jo je morala dobiti Sigrid Undsetova, ki je bila že dvakrat predlagana in je lani ni dobila samo radi formalne pogrške. Ker je dobila Noblovo nagrado tudi lani ženska, se je morala stockholmska akademija izogniti očitku, da preveč forsira ženske.

Grozen čin blazneža

V vasi Hostim blizu Moravskih Budajovic je bival nekaj časa bivši posestnik Nečesal s svojo ženo Katarino in 19-letno hčerko Marijo. Po parcelaciji svojega posestva je dobil nekaj odškodnine in lotil se je finančnih spekulacij. Imel je pa smolo in to ga je tako potrla, da je postal zelo nervozen. Nervoznost je bila od dne do dne večja, dokler mož ni zblaznel. Zadnje čase je imel fikšno idejo, da mora povečati svoje imetje. Sosedje so že opazjali na njem znake blaznosti.

Ko je legla v četrtke zvečer rodbina spat, je Nečesal res zblaznel. Vzel je klavir in udaril ženo s tako silo po glavi, da ji je prebil lobanjo in da je obležala mrtva. Klavir se je zarilo 6 cm globoko v možgane. Po tem je udaril blaznež s klavirnom šestkrat svojo hčerko, ki jo je pa samo omamil. Blaznež je odšel po groznem činu k bližnjem jezeru, kjer se je hotel utopiti. Nepričakovano se je pa vrnil domov, vzjel je copate in odšel v spodnjih hlačah in srajci k drugemu jezeru, kjer se je utopil.

V petek zjutraj niti sosedje niso vedeli za tragedijo, ki je ostala ves dan prikrita. Šele zvečer je našel blaznežev svak svojo sestro ubito, njeno hčerko pa onesveščeno. Zanimivo je, da je stenska ura stala. Ker imajo ljudje v tem kraju navado ustavitii uro, če kdo umre, so vaščani prepričani, da je blaznež uro ustavil in da je ubil ženo popolnoma, kajti ura se je ustavila točno popolnoma. Težko ranjeno hčerko so v bolnici zasliali, toda odklonila je vsako izpoved proti očetu. Sirota še sedaj ne ve, da je skočil njen oče v vodo.

Edgar Wallace:

Kdo je morilec?

Roman.

— Čudil bi se, če bi ne slišal iz tvojih ust tega vprašanja. — je dejal Lexington. — To je edina hiša tu v bližini. Videl sem jo, ko sem se popolne izprehajal po vrtu in vprašal sem vrtnarja. Ta hiša je last človekoljubnega samotarja Jetheroea, ki je prijatelj Molly Templetonove. Zdi se mi pa, da oče o tem ničesar ne ve. Ona...

Ni odgovoril. Iz velikega okna bele hiše se je zasvetila luč ali bolje rečeno, okno se je zalesketalo v neki čudni luči, ki je pa takoj ugasnila.

— Kaj je to? — je vprašal Lexington.

Znova je okno zažarelo in znova ugasnilo.

— Nekdo signalizira z Morsejevimi znaki. — je dejal Sokrates in sestavil iz znakov prvo besedo: «P-r-i-d-i». Naslednjega ni razumel, vendar je pa kmalu imel ključ signaliziranja v rokah. «Rem hrastom» — je prečital in se spomnil, da pomeni to «K trem hrastom».

— Kdo neki se tako skrivaj sporazumeva? — ki je mislil.

— Tri možnosti so, — je dejal Lexington in vstal. — Najbolj verjetno pa je, da je signaliziral kak bivši vojak, ki uči svojo izvoljenko čitati Morsejeve znake.

— Glej, glej! — je zašepetal Sokrates ves razburjen.

Nejasna, malone prikazni podobna postava se je plazila po trati v senci žive meje.

Lex je pogledal in v očeh se mu je stemnilo. Bila je Molly Templetonova. V roki je držala kovčeg.

Slednjič je izginila in brata sta se začudeno spogledala.

— Ni pravega razloga, da bi ne šla ponoči na izprehod, — je dejal Sokrates in Lex je prikimal.

— Lahko noč, Sok, dobro spi! — je dejal in vstal. — In zbudi me, ko pojdeš na izprehod. Upam, da se nisi šalil, ko si dejal, da pojdeva zgodaj jutraj na izprehod.

— Prepričaj se. — je dejal Sokrates zamišljeno.

IV.

Mož Pri treh hrastih.

In Lexington «se je prepričal». Zgodaj jutraj, ko mu je Sokrates z moko gobo umil obraz, je sedel na posteljo, si pomel oči in globoko vzdihnil. Prebujenje je prekinilo sanje, v katerih sta bila John Mandie in motna Mollyina postava, plazeca se po trati, nerazdružno zvezana.

— Čas je, da vstaneš, zaspane, — je dejal Sokrates smeje.

Bil je že oblečen in odprl je okna. Nad pokrajino je ležala megla, ki so jo razganjali žarki jutranjega solnca.

— Koliko je ura? — je vprašal zaspalo in iztegnil roko po hlačah.

— Pol sedmih. Toda hoditi boš moral sedem milj, predno boš smel mišliti na zajutrak.

Cez pol ure sta odšla z doma. Zdelo se je, da vstaja v Mandiejevi hiši tudi služničad pozno. John Mandie ju je večeraj opozoril na to. Sestati bi se morali šele opoldne. Namignil jima je, da ostane morda ves dan v postelji. Šta

sta preko nevidne zveze zagonetnih signalov in predno sta stopila na cesto, je naenkrat zažarela magnezijeva luč. — Signali nocojšnje noči mi ne gre do iz glave, — je dejal Sokrates, ko sta prišla z bratom na cesto. — Ali se spominjaš, da sva videla samo polovico one bele hiše, druga polovica je bila pa zakrita. Tu je, — je dejal in pokazal s palico. Megla se je bila že dvignila in hiša je bila v jutranjem solncu kakor blesteč dragulj. Malo dalje na desno sta videla rdečo streho knežjega dvorca, kjer je gospodaril Bob Stone.

— Mene ni tako razburilo, — je dejal Lexington flegmatično. — Ti si nepoboljšljiv detektiv. Povsod brskaš za zagonetkami in celo v tem krasnem kraju jih vidiš.

V resnici se je tudi on bal za dekleta, pa ni hotel povedati, kje ga čevlji žuli. Na izprehodu sta se približala beli hiši. Bilo je veliko štiroglato poslopje in velika okna so žarela v solnčnih žarkih.

— Ta dečko se gotovo rad greje na solncu, — je dejal Sokrates. — Le poglej, kako so pritična okna neprimerno večja nego v prvem in drugem nadstropju.

— Nadaljuj v dedukciji, znameniti detektiv, — je dejal Lexington. — Bom tvoj dr. Watson.

— Ne blebetaj neumnosti, — je zagodrnjal Sokrates, ki je bil v tem pogledu zelo občutljiv. — Ta steza vodi v dolino. Pojdiva po nji in imela bova lepši razgled na belo hišo.

Bila je zelo ozka steza in čez dobrih pet minut se je Sokrates ustavil.

— Trije hrasti, — je dejal.

Pred seboj sta zagledala tri mogočne hraste in stezica, po kateri sta prišla, je vodila pod njihovimi košatimi vejami.

— Temu kraju se menda pravi «Pri treh hrastih».

— Ljudje radi nazivajo ta ali oni kraj «Pri treh hrastih», «Pri treh gričih» ali «Pri treh mostovih», — je dejal Lexington. Jaz se ne zanimam preveč za kotičke, kjer se sestajajo zaljubljeni parčki. Rad bi pa vedel, če zahaja sem tudi gospod Mandie. Tu je divno.

Sokrates je zasmejal.

— Ubogi John bo danes vesel, če bo sploh mogel stopiti na noge, — je dejal. — Že več mesecev ni prestopil praga svoje hiše.

Nadaljevala sta pot med gostimi drevesi tako, da nekaj časa hrastov ni sta videla. Steza je zavila na levo in kmalu sta se približala prvemu hrastu. Kar je Sokrates potegnil Lexingtona za rokav in vzkliznil:

— Bože moj! Poglej, kaj je na veji! Debela veja je visela nad stezico in na nji je bil z vrvoj privezan mož. Njegov roke so visele nad stezo, obraz je bil obrnjen proti presenečenima bratoma. Med očmi, kjer ga je zadel kroglja, je imel rdečo liso.

Sokrates je planil k hrastu, da pogleda, kdo leži na veji. Ni bilo dvoma: John Mandie je bil mrtev! — Umorjen!

V.

Čevlji in gospod Jetheroe.

Stala sta kakor vkopana in gledala truplo. Lexington si je prvi opomogel od groze. Že hotel napraviti dolg korak, pa ga je Sok potegnil za roko nazaj.

— Ne gani se! — je vzkliznil.

— To je Mandie, — je zašepetal Lex in Sok je prikimal.

— Da, to je Mandie, — je zašepetal Lex in Sok je prikimal.

— Da, to je Mandie, — je dejal ves potr in se ozrl po okolici. — Zemlja je tu pretrda, da bi se poznali sledovi morilčevih nog, — je dejal razočarano.

— Pojdi previdno naprej in pazi, da ne stopiš nikamor, kjer so sveže stopinje.

Slednjič sta prišla pod vejo in če sta stopila na prste, sta lahko dosegla z roko mrtevga moža.

— Poglej okrog, Lexi, morda najdeš kako sled. Jaz pa splezam na hrast.

Ves iz sebe od groze je splezal po grčastem deblu. Plezal je lahko, ker je bil hrast nagnjen. Opazil je, da je plezal na hrast nedavno še nekdo drugi. Skorja je bila na mnogih krajih odrta in na nji so se poznali sledovi okovanih moških čevljev. Lahko je pripeljal do veje, na kateri je ležal mrlič.

Lexington je opazoval svojega brata in videl, da se za truplo ne zmeni dosti. Zdelo se je, da ga mnogo bolj zanimajo veje.

Slednjič je skočil z drevesa.

— Da, — je dejal.

— Zakaj praviš «da»? — je vprašal Lex radovedno, toda Sok mu ni pojasnil.

Najbrž je našel na hrastu nekaj, kar je iskal.

— Ali si kaj našel? — je vprašal Sok.

— Tole, — je odgovoril Lex in pokazal bratu prazno medeninasto patrono.

Sok je pogledal patrono in zmajal z glavo.

— Avtomatična pištola, — je dejal.

— Po rani sem spoznal, da je bila kroglja poniklana. Nič drugega?

Lex je odkimal z glavo.

— To je grozno, mar ne? — je zašepetal in se ozrl na strašno obličje mrtveca, ki ju je gledal z mrtvimi očmi.

— Grozno, — je dejal brat, — obnem pa zelo zanimivo.

Lexington ni bil dovolj izkušen, da bi se zanimal za zločin tako, kakor za umetniško delo zločinske roke. Zanj je bilo všeče in nepremično truplo še vedno njegov gostitelj, mož, s katerim je še prejšnji večer govoril.

A kako se bo prestrašila Molly. Naenkrat se je spomnil nje.

— Kako neki so ga prinesli sem? — je pomislil. — Moralo jih je biti več. Najbrž so se splazili v hišo, ko smo spali, Sok. To je grozno.

— Koliko misliš, da jih je bilo? — je vprašal Sokrates flegmatično.

— Najmanj trije, — je odgovoril brat. — Gotovo so ga odnesli iz postelje in vendar nisva ničesar slišala. Ali ne misliš, da so ga omamili?

— Mislim si marsikaj, — je dejal brat zamišljeno. — Zdaj mi pa povej, kaj misliš, da se je zgodilo.

Lexington je nekaj časa molčal.

— Nedvomno je imel smrtnega sovražnika, — je dejal.

— Dejal si, da se je nečesa bal. Jasno je torej, da je pričakoval, da ga napadejo. Ponoči so prišli v njegovo sobo, kjer so ga omamili ali pa tako zstrašili, da ni mogel klicati na pomoč. Odnegli so ga na ta samotni kraj in ga umorili.

Sokrates je zmajal z glavo.

„Princesa Marta pred sodiščem“

Kako je igrala služkinja vlogo princeze in kako so ji nasledili mnogi naivni Nemci, navdušeni za cesarja Viljema in njegovo sorodstvo.

Lani je v Nemčiji kar mrgolelo pustolovcev vseh vrst. Zubkove avanture so itak znane in ni vredno, da bi jih pogrevali. Znane so tudi pustolovščine Harryja Domele, ki so ga te dni zopet aretirali. Skoraj istočasno, ko je Domela v Nemčiji uganjal svoje lopovščine in znal spretno odirati za Hohenzollernse še vedno navdušene aristokrate, se je pojavila v Nemčiji tudi neka hohenzollernska «princesa», ki v svoji pretkanosti ni prav nič zaostajala za slovitem pustolovcem Domelo.

Bila je priprosta služkinja Marta Bart. Pred dobrim letom se je pojavila v Erfurtu. Sprva ni nihče vedel, kdo in odkod je, toda kmalu se je raznesla vest, da se mudi v Erfurtu inkognito neka princesa, nečakinja bivšega cesarja Viljema. In «princesa» je zmešala glavo vsem erfurtskim patrijotom, ki še niso mogli preboleti Viljemovega padca in izgonu. Ne samo, da jih je pošteno oskubila, marveč jih je tudi osmešila pred javnostjo.

Razprava, ki se je večeraj pričela proti Marti Bartovi, bo spravila zanimive in naravnost pikantne stvari na dan. Zgodba, kako si je znala podjetna služkinja pridobiti renome princeze, je zanimiva. Nekeč se je ustavila Marta v lokalu za snaženje Herold. Lokal sta vodili dve stari, bogu in cesarju še vedno globoko vdani devici. Marta je napravila vtis distingvirane dame. Vedla se je zelo fino in korektno in mimogrede ni pozabila omeniti, da teče po njenih žilah «plava» kri. Trdila je, da je hohenzollernska princesa, da se pa mora skrivati, ker so Hohenzollernci zelo osvoženi med ljudstvom. Zato mora potovati in stanovati vedno inkognito. Sicer je res, da nima čiste hohenzollernske krvi, ker je samo otrok ljubezni grške kraljice, vdove po kralju Konstantinu. Toda kljub temu je prava Viljemova nečakinja. Morala bi najprej poročiti grškega prestolonaslednika, kasneje pa je cesar kot vrhovni družinski glavar odredil, da se poroči s prestolonaslednikom Viljemom.

Stari devici sta bili nepopisno srečni. Kar verjeti nista mogli, da biva princesa pod njuno streho. In ko ju je princesa Marta počastila z naslovom «dvornih dobaviteljic», je bila sreča še večja. «Princesa» je znala to spretno izkoristiti. Pri Heroldovih se je kar udomačila, saj so bili zelo prijazni ljudje. Seveda jima je trdno zabijevala, da ne smeta nikomur izdati kdo je, obenem je pa staro devico Frido prosila, naj spi pri njej, češ, da je bila vedno vajena, da je kaka dvorna dama spala pri njej. Stara devica je bila vsa navdušena, saj je postala kar čez noč dvorna dama. Še nikoli je ni doletela taka čast.

Princesa Marta je slednjič uvidela, da je že dovolj sondiral teren. Začela je tožiti, da žive Hohenzollernzi v veliki bedi in zlasti njeni nečaki — Marta je namreč stara 42 let — so veliki siromaki, ki jih mora podpirati. In res je prejela vsak teden eno ali dve pismi, v katerih je njeno sorodstvo prosilo denarne podpore. In «teta» je bila radodarna. Če slučajno ni imela sama,

sta posodili stari devici. Enkrat je potreboval en princ 200 mark, drugič drugi 400 in tako je šlo brez konca in kraja. Sestri Herold sta morali vedno globlje poseči v svoj žep in njuno premoženje se je začelo polagoma krčiti. Imeli sta okrog 10.000 mark, ki jih je pa Marta kmalu pogejala. Prišlo je celo tako daleč, da sta Heroldovi delali dolgove, njuno podjetje je pa seveda propadlo.

S tem pa register «princesnih» žrttev še ni bil izčrpan. Kljub inkognitni se je namreč v mestu naglo razširila vest o bivanju princeze v Erfurtu. Marta je navezala stike z različnimi plemenitimi in bogataši. Čeprav je bila grda in skrbasta, so ji mnogi nasledili. Pozneje si je dala kot princesa napraviti umetno zobovje, ki pa še zdaj ni plačano. Princesa namreč tudi ljubezni ni odklanjala. Za ljubezen je kar odkrito zahtevala denar, češ, da se mora žrtvovati za svojo rodino, ki živi v bedi. Naravno, da so se mnogi kar pulli za njeno ljubezen in bili so srečni, če so njeno veličanstvo lahko strastno objemali.

Večeraj se je pričela proti dozdevni princesi razprava. Ugotovljeno je, da je Marta Barth, ki se je izdajala za Margareto Prusko, nezakonska hčerka nekega gozdarja. V mladosti je bila služkinja in sobarica pri različnih plemenitih in uglednih rodbinah, tako da je znala nastopati tudi v boljši družbi. Preiskava je tudi pokazala, da je bila Marta že dvakrat radi ponarejanja listin kaznovana na leto dni zapora.

Kako je znala prebrisana služkinja ocajaniti in izkoristiti svoje naivne oboževalce, najbolj dokazuje velika zbirka vsakovrstnih verižic in imitiranih dragocenosti, diademov in drugega nakita, s katerim se je «princesa» zelo rada pobahala. Večino draguljev je pa prodala. Za «cesarski» nakit so se prismojenj patrijoti kar trgali. Vsa zbirka leži pri razpravi na pultu. Obtoženka je večeraj na predsednikovo vprašanje, dali se čuti krivo, odgovorila, da samo «deloma». O razpravi bomo še poročali.

Angel ulice 7. nebo uživanja
Jutri slavnostna premijera v
Elitnem Kinu Matica
Vas bo dvignil v

Zbirko znamk
Stare Evrope, velik objekt,
kupi serijozna stranka.
EDVARD NASCHITZ
Beograd, Skadarska 41/I.

Tovarna umetnega cvetja in mrtvaških prtov
F. ŠTERN, Zagreb
ILICA 44. preje Mira
Pajčolani (šlajere) za neveste.

Mehanično umetno vezenje, entlanje, ažuriranje, tamburiranje in predtiskanje najcenejše in najfinejše pri
Matek & Mikeš
Ljubljana, Dalmatinska 13

Čaj „Dva Lengera“
V ORIGINALNEM PAKOVANJU ZNANE SVETOVNE RUSKE FIRME GUBKIN - KUZNECOV osnovane 1843. l. v Moskvi.
Z analizo je potrjeno, da čajni ni pridejana nobena primes ali barva. Prodaja se v vsaki boljši kolonijalni prodajalni.
Generalno zastopstvo «Slovenska Uzajamnost»
Beograd, Frankopanova 24. — Fah 136.
Cenik na zahtevo pošljemo samo trgovcem.
Centrala:
The Asiatic Trading Corporation, London.

Učenka
zdrava, močna, stara 17 let. Želi mesta v manufakturi ali modni trgovini na deželi. Ponudbe na upravo «Slov. Naroda» pod «Učenka»/2414.

Snežne cevle in galoše
sprejema v popravilo tvrdka
Matija Trebar, Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 6. 108/T

RUDILKE
z 3-letno garancijo a Din 60—
dobite samo pri
Ivan Pakiž, Ljubljana
Pred Škofljo 15.

Sostanovalca
z vsi oskrbo sprejme boljša družina. Ponudbe na upravo tega lista pod «Čistost» 2263.

Uradnica
izurjena za vsa pisarniška dela, išče službo za takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo tega lista pod «Stalno» 2250.

Smučke
dobro ohranjene, kupim. Ponudbe z navedbo cene na upravo tega lista pod «Smučke» 2275.

Blagajničarka
z večletno prakso išče službo pri večjem podjetju. Nastop 1. januarja. Ponudbe na upravo lista pod «Vestna» 2273.

Iščemo družabnika
s 150.000 Din kapitala za brezkonkurenčno podjetje. Resni reflektanti naj stavijo cenjene ponudbe pod Družabnik/2322 na upravo «Slov. Naroda».

Stanovanje
dveh sob, kuhinje in priključni, v Rožni dolini ali na Tržaški cesti, išče mirna stranka. Plača event. za pol leta v naprej. Ponudbe na upravo tega lista pod «Subo stanovanje» 2256.

Trgovino
z mešanim blagom, dobro vpeljano — na deželi pri farni cerkvi, dam radi rodbinskih razmer za 5 let v najem. Ponudbe na upravo «Slov. Naroda» pod «Trgovina» 2388

Puhasto perje
razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg po Din 38 kg. Izkoristite priliko, dokler traja zaloga. P. Brozović, Zagreb, Ilica 82, Kemička čistilnica perja. 109/T

Pletilni stroj
popolnoma dober, prodam. Ponudbe na upravo «Slov. Naroda» pod «Stroj»/2413.

Gostilno
stara, solidno, v večjem mestu Hrvaške, blizu Slovenije, prodam po ugodni ceni; lepi in čisti gostilniški prostori, kegljišče, stanovanje, vrt, hlevi, lep inventar itd. Bodočnost zasigurana. Cenjenjene ponudbe pošlati na Karlovac, poštni pretinac 1. 2416

Hiša
prikladna za penzionat, upokojence ali vrtnarja, novo renovirana, z gozdom, v Rogoški Slatini, 10 minut od zdravilišča, 5 sob, kuhinja, skladišče, 12 metrov dolga veranda, klet, hlev, svinjak, kokošnjak, vrt (1 oral) in 2 orala gozda prodam za 85.000 Din. Anka Saridžić, Rogoška Slatina. Rantsanska vas 26. 2410

Za vsa avževa darila — Cene enake
Velika izbira: žepnih obcev, rokavic, NOGAVIČ FLOK in VOL-puloverji, jopice za dame in gospode, svileni šal, Srajce, ovratnike, kravate, DISECA MILA. — Kompletno potrebščine za šivilje, krojače čevljarje in tapetnike. — Vezelne in čipke
pri **Josip Petelinc, Ljubljana**
blizu Prešernovega spomenika (ob vodi)
Oglejte si zalogo in se boste prepričali!

NARODNA TISKARNA
LJUBLJANA
KNAFLJEVA UL. 5